

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE KOZIENICKIM W II PÓŁROCZU 2010

marzec 2011

Opracowała:

**Anita Chołaj
st. insp. pow.
Wydział Aktywizacji Rynku Pracy
PUP w Kozienicach**

I WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.

Podstawowymi źródłami informacji wykorzystywanymi w niniejszym opracowaniu były:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Raporty i wskaźniki wygenerowane z aplikacji MZ – Monitoring Zawodów
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS 01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za II połowę 2010 roku”
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS 01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za II połowę 2010 roku”
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 08.12.2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2004 Nr 265, poz. 2644 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20.04.2004 r.o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na 2009 r. (Dz.U.z 2008 r. Nr 221 poz. 1436 z późn. zm)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010 r. Nr 82 poz. 537 z późn zm.).

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych łączy wiedzę z zakresu popytu i podaży siły roboczej w przekroju zawodowym. Informacje o bezrobociu i ofertach pracy posłużą w szczególności jako źródło informacji do:

- doskonalenia jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie szczegółowej informacji w zakresie zawodów

poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które nie ma zapotrzebowania na rynku pracy,

- właściwego planowania zgodnie z potrzebami rynku pracy kierunków szkoleń osób bezrobotnych,
- planowania poziomu i kierunków kształcenia zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

II ANALIZA BEZROBOCIA WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Na koniec grudnia 2010 r. roku zarejestrowanych było 4575 osób, w tym poprzednio pracujących zarejestrowanych było 3386 osób tj. 74%. Natomiast dotychczas niepracujący stanowili 26 % tj. 1189 osób w rejestrach PUP w Kozienicach.

Bezrobocie według zawodów (grup zawodów) można analizować na kilku różnych poziomach: 10 wielkich grup zawodowych, 30 dużych grup zawodowych, 116 grup średnich, 392 grupy elementarne lub 1170 zawodów i specjalności. Niniejszy raport został opracowany w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. 522107 sprzedawca) czyli zawody i specjalności. Jest to naszym zdaniem najbardziej przejrzysta forma przedstawienia „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” w powiecie Kozienickim.

Struktura bezrobotnych według zawodów – stan na 31.12.2010 r. (23 zawody najliczniej reprezentowane)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym absolwenci
Ogółem z tego:			4575	2226	258
1	000000	Bez zawodu	781	390	46
2	522301	Sprzedawca	335	312	20
3	961302	Robotnik placowy	322	131	4
4	722204	Ślusarz	156	1	0
5	311504	Technik mechanik	109	2	15
6	711202	Murarz	106	0	0
7	331403	Technik ekonomista	99	87	11
8	812001	Kucharz	85	78	1
9	411004	Technik prac biurowych	74	64	0

10	752208	Stolarz meblowy	68	18	1
11	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	62	62	0
12	753105	Krawiec	54	53	0
13	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	50	1	8
14	514101	Fryzjer	46	45	6
15	931301	Robotnik budowlany	46	3	0
16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	41	30	4
17	522305	Technik handlowiec	40	36	1
18	311922	Technik technologii drewna	39	8	6
19	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	39	0	5
20	512002	Kucharz małej gastronomii	38	31	11
21	723105	Mechanik samochodów osobowych	38	0	0
22	751201	Cukiernik	38	35	2
23	263102	Ekonomista	36	29	5

Na koniec grudnia 2010 roku, rozpatrując liczbę bezrobotnych według zawodów najliczniejszą grupę stanowili osoby bez zawodu 781 tj. 17 %. ogółu, sprzedawcy 335 osób tj. 7,3%, robotnicy placowi 322 osób tj. 7,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Z wyżej przedstawionej tabeli wynika, że analogicznie jak poprzednich okresach 2009 r. w powiecie kozienskim najliczniej reprezentowane są zawody z wykształceniem zawodowym . Dane zawarte w tabeli wskazują na to, że nadal niekorzystna jest sytuacja sprzedawców, ślusarzy, techników mechaników, którzy od lat dominują wśród bezrobotnych na lokalnym rynku pracy.

Powtarzające się bowiem z roku na rok trudności znalezienia pracy w tych samych zawodach i specjalnościach mogą wywoływać większe zniechęcenie w poszukiwaniu pracy. Rolą samorządów terytorialnych powinno być w tym względzie promowanie nowych rodzajów działalności oraz weryfikowanie spójności systemu kształcenia z potrzebami rynku pracy, a publicznych służb zatrudnienia – określanie dostosowanych do potrzeb pracodawców form kształcenia.

Napływ bezrobotnych wg zawodów (wg stanu na dzień 31.12.2010 r.)

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	w tym Absolwenci
Ogółem			3127	1498	392
1	00000	Bez zawodu	598	318	77
2	522301	Sprzedawca	228	213	32
3	961302	Robotnik placowy	180	66	9
4	722204	Ślusarz	105	0	12
5	311504	Technik mechanik	102	1	17
6	331403	Technik ekonomista	76	60	15
7	512001	Kucharz	48	42	2
8	711202	Murarz	46	0	0
9	752208	Stolarz	40	10	1
10	411004	Technik prac biurowych	39	31	1
11	311922	Technik technologii drewna	36	5	9
12	422402	Technik hotelarstwa	35	30	8
13	522305	Technik handlowiec	35	29	0
14	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	34	0	11
15	311303	Technik elektryk	33	0	11
16	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	33	23	7
17	821304	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	32	32	0
18	512002	Kucharz małej gastronomii	30	25	17
19	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	29	19	13
20	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	29	0	7
21	931301	Robotnik budowlany	29	1	0
22	514101	Fryzjer	28	27	8
23	753105	Krawiec	27	26	1

Z analizy powyższej tabeli wynika, że w II połowie 2010 r. największy napływ był w następujących zawodach: sprzedawca 228 osób tj. 5% ogółu zarejestrowanych, robotnik placowy 180 osób tj. 3,9% ogółu, ślusarz 105 osób tj. 2,3% ogółu rejestrowanych w omawianym okresie. Można zauważyć, że wyżej wymienione zawody należą również do najliczniej występujących na dzień 31.12.2010 r.

III ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Oferty pracy zgłoszone do powiatowego urzędu pracy to wolne miejsca zatrudnienia, miejsca stażu, prac interwencyjnych, robót publicznych, prac społecznie użytecznych,

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W KOZIENICACH**
ul. Zdżiczów 1, 26-900 Koźlenice
tel. (048) 6146699, tel./fax (048) 6146691
www.pupkozienice.pl
e-mail: wako@praca.gov.pl

przygotowania zawodowego dorosłych. W II połowie 2010 roku Powiatowy Urząd Pracy w Kozienicach pozyskał 574 wolne miejsca pracy, w tym 298 miejsc pracy subsydiowanej tj. 51,9% wszystkich. Wpływ subsydiowanych form zatrudnienia na kształtowanie popytu na pracę jest bardzo wysoki i w znaczący sposób wpływa na ożywienie lokalnego rynku.

Struktura ofert pracy wg zawodów w II połowie 2010 roku

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II połowie 2010
	Ogółem		574
1	515303	Robotnik gospodarczy	48
2	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	36
3	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	32
4	522301	Sprzedawca	28
5	411004	Technik prac biurowych	24
6	514101	Fryzjer	15
7	431102	Fakturzystka	12
8	961302	Robotnik placowy	12
9	512001	Kucharz	11
10	931301	Robotnik budowlany	11
11	432103	Magazynier	9
12	513101	Kelner	9
13	332302	Zaopatrzeniowiec	8
14	412001	Sekretarka	8
15	611306	Ogrodnik terenów zieleni	8
16	722204	Ślusarz	8
17	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	8
18	962906	Woźny	8
19	262101	Archiwista	7
20	334306	Technik administracji	7
21	712101	Dekarz	7
22	911202	Palacz pieców zwykłych	7
23	911203	Pokojowa	7

Powyższa tabela pokazuje, że do zawodów generujących wolne miejsca pracy zaliczyć możemy: robotników gospodarczych, pracowników biurowych, sprzedawców, fryzjerów,

fakturzystki i robotników placowych. Należy zauważyć, że w zawodach robotnik gospodarczy i robotnik placowy zdecydowaną większość stanowiły oferty robót publicznych. Natomiast zawody sprzedawca, pracownik biurowy to przede wszystkim oferty stażu. Na naszym rynku pracy istnieje duże zapotrzebowanie na pracowników o niskich kwalifikacjach i jednocześnie jest obserwowany duży napływ bezrobotnych w tych zawodach.

Szczególnie źle należałoby ocenić szansę na podjęcie pracy przez techników ekonomistów, w odniesieniu do których w ogóle nie wystąpiły zauważalne wielkości oferowanych miejsc pracy. Jest to sytuacja podobna do okresów poprzednich. Może to oznaczać utrwalanie się braku pracy dla tej kategorii zawodowej, dlatego też należałoby zwrócić szczególną uwagę na problem przekwalifikowania tych osób. Podobnie należałoby ocenić sytuację ślusarzy, techników mechaników, murarzy.

IV ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określane są za pomocą wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów – $W_{n,I}^k$ mierzonej stosunkiem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie.

1. Zawody deficytowe

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przyjmuje się, że:

zawody o wskaźniku $W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe,

$W_{n,I}^k$ jest iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2010 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w II połowie 2010 roku w danym zawodzie.

Ranking 25 deficytowych zawodów w II połowie 2010 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	36
2	911203	Pokojowa	7
3	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	6,4
4	513202	Barman	5
5	514208	Wizażystka/stylistka	5
6	515303	Robotnik gospodarczy	4,8
7	332302	Zaopatrzeniowiec	4
8	911290	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	4
9	912102	Pracznka	4
10	712101	Dekarz	3,5
11	411003	Pracownik kancelaryjny	3
12	422101	Pracownik biura podróży	3
13	422602	Recepcjonista	3
14	754301	Brakarz wyrobów przemysłowych	3
15	932901	Konserwator części	3
16	412001	Sekretarka	2,6
17	911202	Palacz pieców zwykłych	2,3
18	234201	Nauczyciel przedszkola	1,6
19	514202	Kosmetyczka	1,6
20	962906	Woźny	1,6
21	228301	Fizjoterapeuta	1,5
22	532904	Sanitariusz szpitalny	1,5
23	334306	Technik administracji	1,4
24	235914	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	1,3
25	941201	Pomoc kuchenna	1,2

Według powyższej metodologii najwyższe miejsca w rankingu zajmują następujące zawody: pozostali pracownicy o wskaźniku intensywności deficytu $W = 36$, pokojowa o wskaźniku 7, pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani o wskaźniku 6,4, barman o wskaźniku 5, wizażystka/stylistka o wskaźniku 5, robotnik gospodarczy o wskaźniku 4,8. Należy jednak podkreślić, że wskaźnik intensywności deficytu w przypadku takich zawodów jak pozostali pracownicy obsługi biurowej, pokojowa, pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, barman, kształtowane są przez oferty pracy zgłaszane przez pracodawców w ramach stażu, a robotnik gospodarczy w ramach robót publicznych.

Po konsultacji z pośrednikami pracy wynika, że najbardziej deficytowymi zawodami na oferty pracy niesubsydiowanej to: kierowca autobusu, mechanik pojazdów

samochodowych, fryzjer, kosmetyczka, palacz pieców zwykłych. Pracodawcy poszukują osób w w/w zawodach z wieloletnim doświadczeniem zawodowym i z aktualnymi uprawnieniami.

2. Zawody nadwyżkowe

Poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

zawody o wskaźniku – $W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe

$W_{n,I}^k$ jest iloraz średniomiesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w II połowie 2010 roku w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w II połowie 2010 roku w danym zawodzie.

Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów w II połowie 2010 r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	331403	Technik ekonomista	0,013
2	752208	Stolarz meblowy	0,025
3	723307	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,029
4	751201	Cukiernik	0,038
5	751204	Piekarz	0,055
6	711202	Murarz	0,065
7	961302	Robotnik placowy	0,066
8	753105	Krawiec	0,074
9	722204	Ślusarz	0,076
10	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,076
11	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,083
12	522305	Technik handlowiec	0,085
13	721208	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	0,090
14	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,111
15	753303	Szwaczka	0,111
16	522301	Sprzedawca	0,122
17	721306	Blacharz samochodowy	0,133
18	753402	Tapicer	0,142
19	712401	Monter izolacji budowlanych	0,142
20	331301	Księgowy	0,142
21	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0,142
22	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,153
23	514102	Fryzjer damski	0,181

24	752205	Stolarz	0,2
25	512001	Kucharz	0,229
26	332203	Przedstawiciel handlowy	0,25
27	235912	Pedagog szkolny	0,25
28	222101	Pielęgniarka	0,25
29	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,275
30	911207	Sprzątaczką biurową	0,3

W powyższej tabeli nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „O” czyli takich, dla których w II połowie 2010 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy.

Według przedstawionej metodologii w powiecie kozienickim w II połowie 2010 roku najbardziej nadwyżkowymi zawodami były: technik ekonomista, stolarz meblowy, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych.

V Wnioski końcowe

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy zgłoszonych w PUP w Kozienicach nasuwają się następujące spostrzeżenia i wnioski:

- Niezmiennie największą grupę zawodową wśród pozostających bez pracy stanowią bezrobotni nie posiadający zawodu (bez zawodu). Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym, osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące oraz osoby z wykształceniem średnim zawodowym bez tytułu zawodowego. Na koniec grudnia 2010 r. bez zawodu było zarejestrowanych 781 osób tj. 17,0% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Osoby te znacznie częściej tracą pracę. Uzasadnione jest podejmowanie działań w zakresie aktywizowania tej grupy bezrobotnych poprzez np.: przekwalifikowania, szkolenia czy staże.
- W trudnej sytuacji na rynku pracy są również sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu – zawód wyuczony lub wykonywany). W tej grupie 93,1% to kobiety. Dodać należy równocześnie, że liczba ofert skierowana do tej grupy bezrobotnych w badanym okresie należy do najliczniejszych, ale również napływ do ewidencji bezrobotnych w badanym czasie 2010 roku tej grupy zawodowej był również duży. Wskazuje to na częste zmiany zatrudnionych na tych stanowiskach.

- W II półroczu do Powiatowego Urzędu w Koźlenicach zgłoszonych było 574 wolne miejsca pracy, w tym 51,9% ofert pracy subsydiowanej. Znaczna część ofert pracy dotyczyła stanowisk przy pracach prostych i niewymagających specjalnych kwalifikacji, co wiąże się jedynie z przeszkoleniem zainteresowanych potencjalnych pracowników.
- Liczba ofert skierowana do osób posiadających wyższe wykształcenie była niewielka; ranking zawodów nadwyżkowych i deficytowych pokazuje, że wyższe wykształcenie nie daje gwarancji zatrudnienia.
- Analiza ofert zaewidencjonowanych w II półroczu 2010 roku wg struktury stanowisk pracy wykazuje stosunkowo dużą liczbę ofert na stanowiska pracownik biurowy. Zauważyć należy jednak, że oferty te dotyczyły przede wszystkim możliwości odbycia stażu, z których tylko część zakończyły się zatrudnieniem po jego odbyciu. Pozostałe zaś osoby nadal pozostaną w ewidencji bezrobotnych.
- Statystycznie najbardziej deficytowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są zawody: pozostali pracownicy obsługi biurowej, pokojowa, pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani.
- Statystycznie najbardziej nadwyżkowymi zawodami na lokalnym rynku pracy są m. in. zawody: technik ekonomista, stolarz meblowy, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych.
- Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o statystykę rynku pracy nie jest w stanie określać rzeczywistej skali zjawiska. Wynika to z faktu, że nie wszystkie wolne miejsca pracy są zgłaszane przez pracodawców do Urzędu.

